



ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΩΝ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΥΤΩΝ

Συντάσσεται και εκδίδεται
από 'Επιτροπή 'Αετοπετριτών.Γραφεία: 'Αγ. Κωνσταντίνου 13
Πειραιεύς - Τηλ. 4112.275Ιούλιος 1978
Αριθμός φύλλου 5

ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΚΟΙΝ. ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ

Στο προηγούμενο άρθρο γράψαμε για τη σημασία και το ρόλο που έχει η ανοικοδόμηση στα εγκαταλειμμένα και έρειπωμένα χωριά μας και αναφέραμε εκεί, μεταξύ των άλλων, ότι η Πολιτεία θα πρέπει να δώσει ορισμένα κίνητρα στο θέμα αυτό.

Ένα από τα βασικότερα αυτά κίνητρα θα πρέπει να είναι ή έκ μέρους της Πολιτείας, δωρεάν, παραχώρηση Κοινοτικών (ή Δημοτικών) εκτάσεων προς τα άτομα εκείνα που θέλουν να κτίσουν ένα σπιτάκι στο χωριό και δεν έχουν τον κατάλληλο τόπο.

Είναι άδικο και παράλογο να θέλει ένας χριστιανός να κτίσει ένα σπιτάκι και να μην έχει μια σ' α' λ' ι' α' τόπο, τη στιγμή που υπάρχουν τεράστιες και άπειρες Κοινοτικές εκτάσεις, χέρσες και ανεκμετάλλευτες.

Θα πρέπει να δοθεί άφ' ε' δ' ω'ς μέρος της Κοινοτικής έκτασης, όχι μόνο σ' αυτούς που δεν έχουν ένα σπιτί, αλλά και σ' εκείνους ακόμη που έχουν. Δεν μπορεί να νοηθεί σπιτί στο χωριό χωρίς να έχει μια κάποια έκταση. Δεν είναι πόλη το χωριό.

Βέβαια υπάρχουν σήμερα ορισμένοι Νόμοι (Α. Ν. 1539) 1938 — Ν. 31) 1968 και οι επόμενες τροποποιήσεις τους, που καθορίζουν μια μακροσκελή και άκαμπτη διαδικασία, προκειμένου να εκποιηθεί ένα μέρος της Κοινοτικής έκτασης, αλλά οι Νόμοι αυτοί άπαιτούν πάντοτε χρηματικό αντίτιμο.

Η διαδικασία αυτή συνίσταται στο ότι για να δοθεί — π' ω' λ' η' ε' ι' — ένα μέρος της Κοινοτικής έκτασης πρέπει πρώτα να πάρει απόφαση το Κοινοτικό Συμβούλιο, εν συνεχεία να τη στείλει στον αρμόδιο Νομάρχη για έγκριση και ο Νομάρχης να τη στείλει στο 'Υπουργείο 'Εσωτερικών για την τελική έγκριση.

Στα δυο αυτά σημεία (αντάλλαγμα και διαδικασία) θα πρέπει να τροποποιηθούν οι Νόμοι αυτοί. Οι Νόμοι δεν «κατεβαίνουν» από το Θεό. 'Ανθρωποι τους φτιάχνουν ανάλογα με τις ανάγκες και άνθρωποι τους τροποποιούν, πάλι σύμφωνα με τις ανάγκες.

Σήμερα λοιπόν η ανάγκη και το συμφέρον όλων μας είναι να γκρεμίσουμε και να παραμερίσουμε τα έμ' π' ό' δ' ι' α' εκείνα που δυσκολεύουν την ανοικοδόμηση των χωριών μας.

Η Πολιτεία λοιπόν θα πρέπει ν' αντιληφθεί και να συνειδητοποιήσει, ότι οι Νόμοι αυτοί θα πρέπει να τροποποιηθούν, αν πράγματι θέλει να βοηθήσει την εγκαταλειμμένη και έρειπωμένη 'Επαρχία.

Παράλληλα όμως θα πρέπει να «φωνάξουμε» ό' λ' ο' ι'. Χωρίς φωνές δυστυχώς δεν γίνεται τίποτε...

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΛΩΛΗΣ
Δικηγόρος

'Απαράδεκα δημοσιεύματα για τόν Καπετάν Κρομμύδα και τούς 'Αετοπετρίτες

'Αθήναι 15) 6) 1978
Προς την Συντακτική
'Επιτροπή της 'Αετοπετρας.
Κύριοι,

'Ομολογώ ειλικρινά και με μεγάλη μου λύπη, ότι διαβάζοντας προσεκτικά στο φύλλο της έφημερίδας «Παλμός της 'Αετοπετρας» του Μαΐου έ.έ., το δημοσίευμα του επίτιμου προέδρου της 'Αδελφότητός σας Νικολάου Π. Νούση σχετικά με τόν Καπετάν Κρομμύδα (στο όποιο με ιδιαίτερη συγκίνηση είδα ν' αναφέρεται και το όνομα του αειμνήστου Νουνού μου Σταύρου Βουρεκά, πράγματι απ' τούς ωραιότερους και τούς λεβεντόκορμους άνδρες της έποχής του με την άστραφτερή φορεσιά του φουσανελλοφόρου).

Αισθάνθηκα, σάν 'Ηπειρώτης ήλικιωμένος και μάλιστα σάν συντοπίτης, που έχω κι' εγώ λίγο πολύ κάποια ιδίαν αντίληψη και προσωπική γνώμη για την αξιόπαινη πλούσια πατριωτική δράση του καπετάν Κρομμύδα, (για τόν όποιον έδημοσίευσά 3

άρθρα στην «Πανηπειρωτική» που εκδίδει ή Πανηπειρωτική Συνομο. 'Ελλάδος στα φύλλα Φεβρουαρίου — Μαρτίου — Μαΐου). Κατάπληξη και πολύ δυσάρεστο, για τόν ύφος τού όλου περιεχομένου (που εκθέτει τους Κοσολιανίτες σάν ύπερόπτες) απέναντι στον άξέχαστο αυτόν γενναίο 'Ηπειρώτη 'Αγωνιστή και 'Εθνικό ήρωα, που ούτε λίγο ούτε πολύ τόν παρουσιάζει σάν τρομοκράτη τών γύρω χωριών και χαρακτηρίζει τόν παλληκάρι του «τσουτσέκια» και άνυπόληπτα ύποκείμενα στίς γυναικούλες.

Τέτοια δημοσιεύματα, με προσωπική έμπειρία, είναι απαράδεκτα απ' τόν 'Ηπειρωτικό Λαό και έρχονται σέ πλήρη αντίθεση με την ιστορική πραγματικότητα και εκθέτουν κακώς όλους τούς Κοσολιανίτες εκ τών όποιων πολλοί υπήρξαν μέλη του Κομιτάτου και συνεργάτες και συμπολεμιστές του, και ή Μπολιάνα με τόν 'Αη - Λειά ήτο μοναχός. Συνέχεια στή σελίδα 4

ΤΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΖΗΚΑ

Σάν εισαγωγή για τόν τί είναι τόν 'Ηπειρωτικό θέατρο, θεωρήσαμε σκόπιμο να δημοσιεύσουμε τά ίδια τά λόγια του άξιόπαινου αυτού θιασάρχη - συμπατριώτη μας Χρ. Ζήκα, που έγραψε στο πρόγραμμα - διβλιαράκι με τόν θεατρικό του έργο «σπείρτε να θερίσουμε».

«'Αγαπητέ Θεατή:
'Ο θίασος που θά δής είναι τόν «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ». Μπορεί να μην είμαστε οί τέλειοι, αλλά είμαστε οί μοναδικοί που γυρίζουμε άπ' άκρη σ' άκρη τόν 'Ελλαδικό χώρο. 'Ολοι οί ήθοιοι του «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ» είμαστε άγροτόπαιδα,

και οί ήθοιοι του Η. Θ., όπως και σ' οί ίδιος θά τόν διαπιστώσης, τόν διαθέτουν».

Περιοδίες στην 'Ηπειρο

Τόν 'Ηπ. Θέατρο θά δώσει σειρά παραστάσεων σέ χωριά της 'Ηπείρου μέχρι και 400 κατοίκων. Οί παραστάσεις θά δίνονται δωρεάν σέ πλατείες και αλλές εκκλησιών.

'Ηθικές και οικονομικές ένισχύσεις

Τόν 'Ηπ. Θέατρο τού Χρ. Ζήκα ένισχύεται ήθικά και οικονομικά



Μιά σκηνή από τόν έργο «σπείρτε να θερίσουμε».

που άντί να καλλιεργούμε τά χωράφια σάν οί πατεράδες μας, προσηλαδούμε να καλλιεργήσουμε τόν συναίσθημα, να φέρουμε τόν γέλιο και τή χαρά στούς ήρωικούς άκρίτες θεατές μας, άγρότες, έργατες, μαθητές και στρατιώτες όλης της 'Ελλάδος και δη τών παραμεθωριών περιοχών, που γυρίζουμε δέκα μήνες τόν χρόνο.

Γιά να φτάσουμε δώ πάνω άπαιτούνται τεράστια έξοδα. Καλύπτονται με τόν μικρό εισιτήριο, τόν δικό σου, που με τίς εισφορές αυτών που μάς ένισχύουν και με τήν αγάπη τή δικιά μας, τήν όποια θά έχης πάντα, γιατί πάντα θά σ' έπισκεπτόμαστε, όπως έδω και όχτώ χρόνια, να σου χαρίσουμε τή χαρά.

Αν πετυχαίνουμε στό σκοπό μας, μάς άξιζει τόν «εδυε», άν όχι μακάρι νάρθουν οί καλλιτέρι από μάς, α' υ' τ' ο' υ' νο' ι' μ' ό' λ' ο' υ' ν' ο' ι' μ' ε' γ' α' λ' ε' s' ο' λ' ε' i' s' τ' ε' v' ν' ο' μ' ω' v' τ' η' s' 'Ε' λ' λ' α' δ' ο' s'. Τόν Θέατρο πέρα απ' τά λεφτά χρειάζεται και μεράκι:

κά από τούς έξής κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς:

♦ 'Υπουργείο Πολιτισμού και 'Επιστημών. Ε.Ο.Τ. 'Αγροτική Τράπεζα 'Ελλάδος. Σύνδεσμος 'Ηπειρωτών Πειραιώς. 'Εθνική Τράπεζα 'Ελλάδος. 'Εθικός 'Ιδρυμα. Μύλοι 'Αγίου Γεωργίου. 'Ηλίας Σάρας — Ζήσης Φούφας — Γ. Τζαμίγας. 'Ελευθέριος Μάντζικας. Εύάγγελος Λάζος. Το σίτσιο 'Ιδρυμα Μετσόβου. Κοσμάς 'Αναγνωστόπουλος. 'Αθανάσιος Μέμος. Πέτρος Παπαδόπουλος. Γιώργος Μακρής. 'Αφοί Κασσιούλα. Ευστράτιος Καλαϊντζάκης. 'Ιων Βεργίδης. 'Αντώνιος Λιάρος.

Σημ. «ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ»: Συγχαίρουμε θερμά, τόσο τόν άξιοταστο και δραστήριο Χρ. Ζήκα μαζί με τούς συνεργάτες του ήθοιούς, όσο και αυτούς που ένισχύουν ήθικά και οικονομικά τίς ερχόμενες περιοδίες τού 'Ηπ. Θεάτρου.

Οί προσφορές τους — 'Ηπ. Θεάτρου και ένισχυόντων — συμβάλλουν σέ μεγάλο βαθμό για τήν πνευματική και έκπολιτιστική ανάπτυξη τού τόπου μας.

ΤΟ ΝΕΟ Δ. Σ. ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Τόν νεοεκλεγέν Διοικητικό Συμβούλιο τού 'Ιατρικού Συλλόγου 'Ιωαννίνων συνεκροτήθη είς σώμα ως έξης:

Πρόεδρος: Κ. Κατσουλίδης
'Αντιπρόεδρος: Τασ. Μακρυδήμας.

Γεν. Γραμματέας: Σπ. Κοτούκης.

Ταμίας: 'Απ. Τσουκανέλης.
Μέλη: Α. Τόλης, Ι. Πατσούρας και Φ. Φίλιος.

ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΑΠ. ΚΡΟΜΜΥΔΑ

Πληροφορούμεθα ότι γίνονται ένέργειες να φιλοτεχνηθή ή προτομή τού 'Ηπειρώτου 'Εθνικού 'Αγωνιστού έξ 'Ιερομνήμης Καπετάν Κρομμύδα. 'Η «Α» στό επόμενο φύλλο θά άσχοληθή λεπτομερώς.

Γιά μία πανίσχυρη
'Αδελφότητα
Γιά μία ζηλεμένη
'Αετοπετρα.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΑ ΚΑΜΕΝΑ ΒΟΥΡΛΑ (Αγιο - Κωνσταντίνο)

'Η «ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ» τήν Κυριακή στίς 2 'Ιουλίου τ.έ. σάς προσκαλεί σέ μία άπολαυστική ήμερήσια έκδρομή στή μαγευτική παραλία «Αγιος Κωνσταντίνος — Καμένα Βούρλα», με μία πεντακάθαρη και ζηλευτή θάλασσα, με άπειρα ντο και σκιερά πράσινα, καθώς επίσης με άφθονα και τρεχούμενα νερά. Μιά έρώτηση σ' όσους έχουν έπισκεφθεί τήν τοποθεσία αυτή θά σάς πείσει κα' λ' ί' τ' ε' ρ' α' από μάς.

Τά πούλμαν θά ξεκινήσουν: Από 'Αθήνα, ώρα 7.15 π.μ., έξω από τήν «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» (όπισθεν Δημαρχείου — Κλεισθένους 15) και από Πειραιά, ώρα 7 π.μ., έξω από τόν 'Αγιο Κωνσταντίνο (έναντι Δημοτικού Θεάτρου).

'Η τιμή τού εισιτηρίου καθορίστηκε στή σύμφερωση σ' α' τιμή τών 150 δρχ. κατ' άτομο.

Μπορείτε να δηλώσετε συμμετοχή μέχρι και 29-6-1978 στά έξής τηλέφωνα:

Σταύρος Λώλης 4112.275, Παναγιώτης Γ. Μάνος 9585.477, 'Ανδρέας Μάνος 9700.779.

Με τά πλεονεκτήματα που παρουσιάζει ή παραπάνω τοποθεσία μπορείτε ν' άπολαύσετε ό,τι θέλετε και ό,πως θέλετε, χωρίς τύπους και καλούπια: 'Οσοι θέλετε να φάτε στίς πηγές, μπορείτε να πάρετε μαζί σας τόν ανάλογο πλάματό. 'Οσοι πάλι θέλετε στά κέντρα — εστιατόρια, υπάρχουν πολλοί κα' ι' κα' λ' α'.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

'Η Κοσόλιανη

Τού ΣΠΥΡΟΥ ΜΟΥΣΕΛΙΜΗ

«'Ιστορία που γράφεται χωρίς έποπτεία
τού τόπου τών ιστορουμένων είναι
φαγητό που τού λείπεται αλάτι».

→ Συν. από τόν προηγούμενο

Οί παρακάτω τρεις ένθυμήσεις
εργάστησαν κατά μίμηση τών παι-
δαίων στά αινία ή άλλα μνημεία,
όχι στά Γιάννινα, αλλά στήν Κο-

σόλιανη.

★
«1911. Ν)69109 4 με-
τά μ' ε' σ' η' μ' θ' ρ' ι' α' ν. 'Εφ-
♦ → Συνέχεια στή σελίδα 3



Πρίν 80 χρόνια...

Λαβδανίτικη οίκογένεια στόν Πειραιά. Διακρίνονται ό Εύάγγελος Κούκης με τή γυναίκα του Σταμάτα καθώς και τά παιδιά τους Νίκος και 'Ελένη. 'Η τελευταία είναι σήμερα 82 έτών και είναι ή μητέρα τού Κων)νου Μ. Οικονόμου. (Φιλία από τή συλλογή τού συνεργάτου μας Παν. Γ. Μάνου)

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΑΘΗΝΑ: 'Ο Θεόδωρος Ρέ-
τζος από τη Βροσίνια 'Ιω-
αννίνων έγινε πατέρας αγο-
ριού.

Να τους ζήση.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

'Ο Παναγ. Νικ. Ζέκος και
ή Είρηνη Εύαγ. Δ. Λαυρέν-
τζου έδωσαν άμοιβαία υπό-
σχεση γάμου.

Καλά στέφανα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

'Απέθανε σέ ηλικία 95 έ-
τών ο Κων/νος Τσέφος από
τη Λιγιοψά Ζίτσης.

♦ 'Απέθανε στην 'Αθήνα
στις 20/6/78 και κηδεύθηκε
την επομένη στην 'Ιερομνή-
μη Ζίτσης ή Ούρανία Λ.
Τσάλη έτών 75.

♦ 'Απέθανε στην 'Αθήνα
όπου κηδεύτηκε την επομέ-
νη ο Κώστας Δ. Γεροκάλης
έτών 69 από το Βλαχάτανο
'Ιωαννίνων.

♦ 'Απέθανε στις 5/5/78
και κηδεύθηκε στην Κηφισιά
ή Βασιλική Α. Λώλη έτών 85
από το Μαυρονόρος Πωγω-
νίου.

Θερμά συλλυπητήρια.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

'Ο άρτοδιομήχανος Γεώρ-
γιος Χ. Πρεβεζιάνος (Μανού-
σος) έκ Βασιλοπούλου προσ-
έφερε στη μνήμη του προσ-
φάτως αποδιδώσαντος έκλε-
κτού τέκνου της 'Ηπειρου 'Ι-
ωάννου Τρίμη, διά της 'Α-
δελφότητας Ζιτσαίων 3.000
δραχμές υπέρ του Λυκείου
Ζίτσης αντί στεφάνου εύχό-
μενος αιώνια τη μνήμη του.

ΕΥΧΕΣ

Στόν αγαπητό μας άνηψιό
'Ελευθέριον Εύαγγ. Παπα-
θανασίου, έκπαιδευτικό, πού
έδωσε άμοιβαία υπόσχεση
γάμου με την δ. 'Ελευθερία
Μυλωνά, υπάλληλο ΙΚΑ 'Ι-
ωαννίνων, εύχόμαστε δλόθυ-
χα γρήγορα στέφανα.
Οικογένεια Π. Γ. ΜΑΝΟΥ

Τ α ξ ι

ΑΔΕΛΦΟΙ Ε. ΒΕΝΕΤΗ

Πιάσσα: 'Αγρ. Τράπεζα
Τηλ. (0651)—28.444
Οίκια: Βηλαρά 22
Τηλ. (0651)—32.261
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΔΑΛΙΕΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ

Λεωφ. Ζωγράφου άρ. 62
Τηλέφ. 7776.188

ΦΑΝΗΣ ΧΡ. ΜΟΥΛΙΟΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Γραφείον: Καραϊσκού 111
Πειραιεύς - ΤΗΛ. 417.26.19
Οίκια: Κερκύρας 90
ΤΗΛ. 561.39.65

«ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ»

'Η Φωνή
των Ξενητεμένων»

Μηνιαία εφημερίδα

♦

'Υπεύθυνος

'Επιστολές - Συνεισφορές
ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΛΩΛΗΣ

'Αγ. Κων/νου 13 - Πειραιεύς

♦

'Ετήσιες συνδρομές

'Εσωτερικού Δοχ. 300
'Εξωτερικού Δολλ. 20

(άεροπορική άποστολή)

ΔΕΚΤΕΣ ΕΚΤΑΚΤΕΣ

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ

Κάθε ένυπόγραφο άρθρο έν-
φορεί την προσωπική γνώμη του
συγγραφέα και δεν δεσμεύει την
εφημερίδα.

♦

Προϊστάμενος τυπογραφείου:

Α. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ
Νοταρά 45 - Πειραιά
Τηλ. 4171.335

ΕΘΙΜΑ ΓΑΜΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΖΙΤΣΗΣ

Του κ. Παναγ. Κ. Λαμπρίδου

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Είς τρίτον δωματίον καλώς ηθ-
περισπόμενον ίσταται ή νύμφη όθ-
θία ένδεδιμένη την νυμφικήν της
ένδυμασίαν και έχουσα τούς άφθαί-
μους έστραμμένους είς τó έδαφος.

Τό κίνημα

'Αφού διασκεδάσουν και έτοιμα-
σθούν όλα διά την άναχώρησιν, φέ-

ραζιάον νέον μανδύλιον έχον δεμέ-
νον είς τó άκρον αύτου νόμισμα ά-
νίκων είς τόν μπαϊραχτάριον. 'Ο
πατήρ της νύμφης κρατεί αύτήν έκ
της δεξιώς χειρός, έκ δέ της άρι-
στεράς άδελφός ή έξάδελφος, όστι-
νες την οδηγούσι μέχρι της έξω θύ-
ρας, όποτε ο πατήρ αποσύρεται έ-
πιστρέφον είς την οίκίαν του. Τού-
τον αποχωρούντα αντικαθιστά ή
πάππος της ή άδελφός της ή έξά-

Δέν στώλεγα μανούλα;
'Ολην τήν έβδομάδα
τούς ξένους μή τούς 'μπάξης
Και μή τούς κονθεντιάξης
Σού 'πήραν τó παιδί σου
Κι' άσχήμην' ή αϊνή σου
Και όλ' ή γειτονιά σου.
'Εκ μέρους της ίδιας δέ πός τόν
πατέρα.
Μ' έπυλούρες πατέρα
γιά ένα δαχτυλίδι.



Φωτογραφία δλαγμένη σέ κάποιο γάμο της περιοχής Ζίτσης.

Κάτοικοι τών χωριών Πρωτόπαππας και Λιγιοψάς. "Ανδρες
και γυναίκες με γραφικότερες στολές μαζί με τά παιδιά τους.
(Φ/φία από τη συλλογή του συνεργάτη μας Παν. Γ. Μάνου)

ρουν την νύμφην είς την θύραν του
δοματίου, όρθιαν ίσταμένην επί
του κατωφλίου, κερνά αύτήν ο γαμ-
βρός νόμισμα, ή δέ νύμφη τού ά-
σπάζεται την χείρα. Τό κέρασμα
τούτου τού γαμβρού θέτουν έντός
του περιποδίου της νύμφης είς τó
δεξιόν της πόδι.

'Η άναχώρησις

Μετά τó κέρασμα άναχωρεί πρώ-
τον τó νύκτ του γαμβρού και προ-
χωρεί βραδέως, προπορευομένου
του μπαϊραχτάρι, μέχρι της έξω
θύρας, όπου ίσταται όλίγον έως
ότου έξέλθι και τó νύκτ της νύμ-
φης, οί ύπηρέται κερνούν τούτο
κρασί ή ρακήν. Πρίν έξέλθουν της
αϊλής ή μήτηρ της νύμφης ή άδελ-
φός ή συγγενής κρεμά επί του μπα-

δελάφ της ή άλλος συγγενής μέ-
χαι της έξω θύρας της οίκιας τού
γαμβρού. 'Η νύμφη έν τó μεσο-
τών γυναικών ίσταμένη αποχωρε-
τά τó πλήθος διά τριών της κεφα-
λής κλίσεων. Τότε αϊ περί τόν γαμ-
βρόν γυναίκες άδουν τó έξής:

'Επήραμε την πέριδικα την πεντε-
[πλοιομένην
Κι' άφήσαμε την γειτονιά σάν
Ιχώρα κουρσεμένη.

Και τó έξής:
'Εκ μέρους της νύμφης πός την
μητέρα της.

Γιά ματαδόστο 'πίσω
και ξαναγόρασε με.

'Απάντησις πατρός

Και 'πίσω να τó δώσω
Δέν σέ ξαναγοράσω
Γιατ' είναι γεγραμμένο
'Αηταίρι να σου δώσω.
Μετά τά άνω άσματα ή νύμφη
ζητεί εύχην από τούς γονείς, άδελ-
φούς, έξαδέλφους και γείτονας διά
τών έπομένων.

(Συνεχίζεται)

ΔΗΜ. ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
('Από τó βιβλίό του Σπ. Μουσελίμη)
έκδση 1966

ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΝΤΑΒΕΛΗ

Μας πήρ' ή μέρα κι' γ ή αύγή
—ΧΡΗΣΤΟ ΝΤΑΒΕΛΗ ΑΡΧΙΛΗΣΤΗ—
μας πήρε τó μεσημέρι
—ΚΑΠΕΤΑΝ ΧΡΗΣΤΟ ΝΤΑΒΕΛΗ—

Μας πήρ' ή μέρα κι' γ ή αύγή
μας πήρε τó μεσημέρι
τό πού θα κάμομε Λαμπρή,
πού θα κάμομε λημέρι.

Σ' εκείν' τη ράχη την ψηλή
και στην άλλην άπεκείθε.
'Εκεί θα κάμομε Λαμπρή
και θα κάμομε λημέρι
θα φέρουν βλάχοι τó ψωμί
και βλάχισες τ' άλέδρι.

ΣΗΜ.: Χρήστος Νταβέλης όνομαστός ληστής στις άρχες τού 20ού αιώνα.

ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ
ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

ΚΡΕΒΒΑΤΟΚΑΜΑΡΕΣ — ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΕΣ
ΣΑΛΟΝΙΑ — ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΠΛΑ ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΩΝ
έργασία έγγυημένη

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΜΗΛΙΩΝΗΣ

ΚΟΜΝΗΝΩΝ 39 — ΝΙΚΑΙΑ
ΤΗΛΕΦ. 49.63.112

'Εκείνοι πού έφυγαν

'Ο Μήτσο—Ζώνης από τó Ριάχοβο Ζίτσης

Αυτές τις άγιες ήμέρες πού
περνάμε άλλοι χαίρονται κι' άλ-
λοι χτυπημένοι από την μοίρα
της ζωής, πικραμένοι και με
κλεισμένη καρδιά θυμούνται τά
αγαπημένα πρόσωπα πού κάπο-
τε έδιναν ζωή και χαρά στα
σπιντικά τους.

Αυτές τις άγιες ήμέρες μου
ήλθαν στό νού μου όλοι εκείνοι
πού έφυγαν δικό μου και ξέ-
νοι, αλλά περισσότερο θυμήθη-
κα τόν άξέχαστον φίλον μου
Μήτσο Ζώνη από τó Ριάχοβο πού
πρόσφατα μάς έφυγε από την
ζωή.

'Ο Μήτσο Ζώνης έφυγε κι' αύ-
τός όπως όλοι μας από μικρός
στόν τó χωριό του και έφθασε
απών 'Αθήνα όπου έργάστηκε
σκληρά τά πρώτα χρόνια σέ
δουλειές οικοδομικές. 'Εφθασε
μέχρι την Δυτική Γερμανία ό-
που γιά πολλά χρόνια έφαγε τό
πικρό ψωμί της ξενιτειάς. Δού-
λεψε και καζάντισε, αλλά δέν
έγινε λεφτάς. Κι' αυτό γιαντί δέν
έχασε την ανθρωπιά του και
την καλή του καρδιά. 'Από μι-
κρόν τόν ξεχώριζε ο δάσκαλός
του. 'Ετούτος ο Μήτσος είναι
λεβέν της έλεγε. 'Εκείνος ο λε-
βέντης έκλειε τά όμορφα και
καλά προτερήματά του.

Πολλές φορές συζητούσαμε
γιά την κατάντια μας. Πώς φύ-
γαμε τότε γιά να σωθούμε. 'Α-
λοίμονο όμως οί περισσότεροι
από μάς χάσαμε την ανθρωπιά
μας και την καρδιά μας. 'Εσύ
όμως άλησμόνητε Μήτσο ξεί-
νες έως τó τέλος ο καλύτερος.

«ΠΕΙΡΑΪΚΟΣ ΤΥΠΟΣ»

ΑΘΑΝ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Τυπογραφεία:

Νοταρά 45 - Πειραιεύς

ΤΗΛΕΦ. 471-335

Είναι άπειρες οί ανθρωπίνες
πράξεις σου πός τούς φτωχούς
και δοκιμασμένους της ζωής.

Τί να ξεχάσω. Νά ξεχάσω
πού όταν ακόμα δούλευες στό
γιαπί κι' ήσουν κι' έσύ φτωχός
και ανταρτόπληκτος ως έλεγες,
σταμάτησες ένα πρωινό στην
πλατεία Βάθης να αγοράσής
μιά τυρόπιττα. Κύτταζες δεξιά
σου και είδες στην σειρά τούς
λούστρους και πιδό πέρα τούς
άσπριτζήδες με τις θούρτσες
να περιμένουν τούς πελάτες.
Τούς κύτταζες και άμωσως έδω-
σες έντολη στόν τυροπώστη να
δώσει από μιά τυρόπιττα σ' ό-
λους εκείνους και να τούς πη
ότι κάποιος 'Ηπειρώτης τούς
κερνά.

Πλήρωσες και έφυγες, άγνω-
στος στους άγνώστους συναν-
θρώπους σου.

'Ο χάρος όμως, άξέχαστε φί-
λε σου ζήλεψε την λεβεντιά σου
και ήλθε πολύ γρήγορα και σέ
πήρε, σέ ηλικία 48 χρόνων. Μας
άφησες και έφυγες γιά της λη-
σμονιάς τά λιθάδια και πού τώ-
ρα την άνοιξη τά λουλούδια της
ανθισμένης πατρικής γής
στολίζουν τόν τάφο σου πού
κρατά τó λεβέντικο κορμί σου
και την μεγάλη καρδιά σου. Τά
πουλιά δέ θα μοιρολογούν τόν
γρήγορο χαμό σου πετώντας
στά δέντρα πού σκαρφάλωνες
σάν ήσουν μικρός.

"Ας είναι άλησμόνητε Μήτσο
ελαφρύ τó χρώμα πού σέ σκεπά-
ζει. Στό χρώμα αυτό πού γεννή-
θηκες πού μεγάλωσες και πού
σέ κράτησε πραγματικών άν-
θρωπο, άληθινόν χριστιανόν και
γνήσιον 'Ηπειρώτην.

'Εμείς όλοι οί φίλοι σου θα
σέ θυμόμαστε σ' όλη την ζωή
και θα μολογάμε τις ανθρωπι-
στικές πράξεις σου.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Γ. ΜΑΝΟΣ

'Αθήνα (28)4) 1978.

“ΠΟΙΚΙΛΗ ΥΠΕΡΑΓΟΡΑ,,
Α'οι ΘΕΟΦ. ΤΣΑΜΠΟΥΡΗ

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙΑ
ΤΗΛΕΦ. 24.60.865

ΑΓΟΡΑΖΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΝΕΙΣ

ΟΠΩΣ ΕΣΥ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΕΣΑΙ

ΨΥΓΕΙΑ — ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΙΣ

και ΑΠΑΝΤΑ τά ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

Β' 'Εκθεσις: Λ. Φυλής 35 (19η στάσις) Τηλ. 2461.350

Γ' 'Εκθεσις: Ζωφριά Διοτόμου 5—'Αγιοι 'Ανάργυροι
ΤΗΛ. 26.11.304

ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ — ΠΟΔΗΛΑΤΑ —

ΜΗΧΑΝΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

• ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

• ΕΙΔΗ ΚΥΝΗΓΙΟΥ

• ΚΑΙ ΟΠΛΑ

και πλήθος άλλων Οίκια κών είδών

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ

Πώλησις: ΧΟΝΔΡΙΚΗ — ΛΙΑΝΙΚΗ

• 'Επισκεφθήτε μας διά τó συμφέρον σας

Ξενητεμένοι

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ — ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ

♦ Πλαισιώστε και διαφυλάξτε τις 'Αδελφότητες

♦ Είναι θεματοφύλακες τών Παραδόσεών μας.

♦ Είναι έθελοντές αίμοδότες

Πατριωτισμού και 'Αλτρουισμού.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ 21
ΠΟΥ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΔΙΚΗΣΕ

Ο Ήπειρώτης ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ ΝΤΑΛΙΑΝΗΣ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)
Ο Ήπειρα κατά τον Αύγουστο έπαιξε και άλλη επιδρομή κατά της Λακεδαιμόνους για να εισβάλει στη Μάνη. Ένω κατέρχεται προς εκεί τον καταδιώκουν 2.000 Έλληνες με τον Νικηταρά Χατζημιχάλη, Πλαπούτα και Γενναίο. Φονεύουν όλους όσους αποκόπτονται από το στρατόπεδό τους. Την 19ην ο Ήπειρα φθάνει στη Στενωπή του Μπασαρά. Οι Έλληνες επιτίθενται έναντιον του. Συνάπτουν πολύωρη μάχη, φονεύονται 60 Άραβες, αιχμαλωτίζονται άλλοι τόσοι περίπου και λαφυραγωγούνται από τους Έλληνες χιλιάδες αιχμαλώτες και όλες οι ζωτροφές του έχθρου.

Μετ' όλιγον ο αντίπαλος ύφισταται και άλλη ήττα στη Μάνη από τα γενναία τέκνα της Γιατράκο, Γ. Μαυρομιχάλη, Ήλ. Κατσάκο, Τσαλαφάντιο και Πολυάραβο. Έτσι ο Ήπειρα αναγκάζεται για δεύτερη φορά να εγκαταλείψει τη Μάνη και να επιστρέψει στη Τριπολιτά. Στις αρχές του χειμώνα μεταβαίνει στη Μεθώνη για να διαχειμάσει. Οι στρατιωτικές επιχειρήσεις στην Πελοπόννησο διακόπτονται καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα.

Η διακοπή των επιχειρήσεων στην Πελοπόννησο δημιουργεί μια νευρικότητα στο ανήσυχο πνεύμα του γενναίου αυτού πολεμαρχού. Αυτός πληροφορείται από το Θεόδ. Κολοκοτρώνη ότι ο Καραϊσκάκης στερείται παντελώς ιππικού και ότι ο Μωχάμεδης κινείται έναντιον του Στρατάρχη της Ρούμελης

έχοντας πολυάριθμο πεζικό και 2.000 ιππείς. Παραλαμβάνει τότε το ιππικό του και αναχωρεί από την Πελοπόννησο για τη Στερεά Ελλάδα. Την 11ην Ν)θρίου 1826 καταφθάνει στο στρατόπεδο των Έλλήνων στη Δομβραϊνα. Ο Καραϊσκάκης τον υποδέχεται με ανέκφραστη χαρά και λέγει: «Τώρα θα ίδης Κιουταχί το Καπετανάτο πώς θα το πάρω με το σπαθί μου».

Λαμβάνει μέρος στην πενήμερη μάχη της Αράχωθας από 19-22 Νοεμβρίου (1826) και συντελεί πολύ στην περιλαμπρή εκείνη νίκη του Στρατάρχη της Ρούμελης, ήττηθέντος κατά κράτος του Μεχμέτ Ρεσίτ.

Λίγες μέρες αργότερα 1.500 Τούρκοι από το Ναύπλιο κατευθύνονται για ενίσχυση της φρουράς του Κιουταχί στην Αθήνα. Οι νικητές της Αράχωθας επιτίθενται έναντιον τους και τους κατατροπώνουν, ο δέ Χατζημιχάλης, όπως αναφέρει ο Σπ. Τρικούπης, επικεφαλής 10 μόνον ιππέων, πάλλοντας το σπαθί του, τους καταδιώκει μέχρις αυτής της πύλης της Ναυπάκτου.

Στο τέλος Φεβρουαρίου ο Καραϊσκάκης επανέρχεται στην Έλευσίνα για βοήθεια της Ακρόπολης, που πολιορκεί στενά ο Κιουταχίς. Από την Έλευσίνα ή στρατιά του Καραϊσκάκη συγκεντρώνεται στο Κερασίον. Ο Κιουταχίς επιτίπτεται κατά των Έλλήνων με πολυάριθμο πεζικό και 400 ιππείς.

Στο Μετόχι Κερασιόνου γίνεται τρομερή σύγκρουση.

(Συνεχίζεται)

Ο ΓΕΡΟΒΟΣΚΟΣ

Του ΖΑΧΑΡΙΑ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Πόσα χρόνια πέρασα
κι' άσπρισα και γέρασα
πάνω στα ψηλόμενα
δόσκοντας τα πρόβατα.

Τις κορφές επάτησα,
και νυχτοπερπάτησα,
και σέ δέντρα γέρικα
είδα κι' είδα άγερικά.

Σέ ψηλές άνηφοριές
σάν κοτούφι έχυθηκα,
κι' έπεσα σέ ρεματιές
και λαγοκοιμήθηκα.

Πάνω στην καπότα μου,
φορεσιά και στρώμα μου,
είδα όνειρα γυρτός,
ξυπνητός και κοιμιστός.

Σ' άητοράχη έσκάλωσα,
με τό λύκο έμάλωσα,

κι' άναψα τρανές φωτιές
σέ τετράψηλες κορφές.

Είδα τ' άστρι στο βουνό
πού τό λένε άύγερινό,
και στην καθάρη θραδιά
χόρτασα την ξαστεριά.

Μύρμηγκα δέ ζήμωσα
κι' άνθρωπο δέ θύμωσα.
Πήρα τό μικρά τ' άρνιά
σάν παιδιά στην άγκαλιά.

μιά ζωήν έπέρασα
κι' είπ' ό θεός και γέρασα,
και τό χιόνι τό πολύ
μού' πρεσε στην κεφαλή.

Αιντε, προδατάκια μου,
περπατάτε, άρνάκια μου,
πάμετε σιγά σιγά
και μάς πήρεν ή θραδιά.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Δερματίνων ειδών και ειδών ταξιδίου
Διαθέτουμε πλούσια συλλογή τσαντών τουαλέτας
και σπόρ και όλα τα είδη ταξιδίου

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Α. ΜΑΝΟΣ

Κατ)μα: Αγ. Δημητρίου 19 Μοναστηράκι - Αθήναι
ΤΗΛ. 32.18.214

Έργοστάσιο: Αισχύλου 3 Πλ. Ψυρρή - Αθήναι

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ
και ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
Πληροφορίες

ΠΑΝ. Μ. ΠΑΠΑΣ & ΥΙΟΙ

ΤΗΛΕΦ. 49.24.541 — 49.51.163

Στό διάβα του χρόνου

ΚΟΤΡΟΤΣΙΟΣ ΚΑΙ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΣΤΗΝ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ

Θεωρήσαμε άξιο λόγου να ξαναφέρουμε στη μνήμη πολλών Αετοπετρίτων τους δασκάλους που έμαθαν τά πρώτα τους γράμματα έδώ και 50 χρόνια περίπου.

Πρόκειται για τους Κων)τίνο Κατρότσιο από τον Έλαφότοπο Ζαγορίου και τον άείμνηστο Παπαγιάννη από την Έρεμνήμη Ζίτσης.

Για τον Παπαγιάννη που πέθα-

χθηκε επί σειρά ετών να μάθει γράμματα τους Αετοπετρίτες Συγχωριανούς μας. Τού είπαμε ότι ή «ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ» σάς στέλνεται τιμής ένεκεν.

Μας είπε ότι ήλθε στην Κοσόλιανη τη μεσολαβήσε του άείμνηστου Βασιλείου Βουρεκά. Στις 17-9-1919 έδωσε τον καθιερωμένο όρο στη Ζίτσα. Στις 18-9-1919 πήρε την άγούρα για την Κοσόλιανη.



Κοτρότσιος και Παπαγιάννης.
Ο άείμνηστος Παπαγιάννης και ο Κων. Κοτρότσιος
τό 1925 στην αύλη του σχολείου (Κούλα).

νε πρό 15ετίας γνωρίζουμε ότι έκανε δάσκαλος στην Αετόπετρα από τό 1925 μέχρι τό 1928 χρημάτισε μόνο σάν δάσκαλος, γιατί πατάδες είχαμε χωριανούς. Έπληξε καλός δάσκαλος και πολύ άγαπητός.

Ο Κων)τίνος Κοτρότσιος είναι σήμερα 78 χρόνων και ζει στην πόλη των Ιωαννίνων μαζί με τα παιδιά του. Τον έπισκεφθήκαμε πρό μηνός και μόλις άκουσε «Κοσόλιανη» ή συγκίνησή του ήταν έκδηλη και φανερή. Μας υποδέχτηκε με ιδιαίτερη φιλοξενία και ή πρώτη του έγνευση ήταν να πάει στο χωμασμένο του σακιά να φέρει τη συνδρομή για την «ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ».

Έλεγε πολύ να πληρώσει, αλλά και έμεις δέν δεχθήκαμε με κανένα τρόπο. Τού είπαμε ότι ποτέ δέν θα δεχτούμε συνδρομή από ένα άνθρωπο που μόνον έμενος από τον άείμνηστο Μάνθο Ντόμαρη (Παπα) και στις 19-9-1919 χτύπησε τό κονδούλι στο σχολείο (Κούλα Μπουλιάνης) πριν ό ήλιος βγει στη Μονογύα.

Μετά από λίγο έστρατεύθη ως κληρωτός και τό 1924 έπανήλθε και συνέχισε μέχρι τό 1929 όποτε και μετετέθη στους Κον)λιούς κατόπιν αίτησής του για άμοιβα μετάθεση με τον άείμνηστο Συγχωριανό μας δάσκαλο Γεώργιο Κολοδό.

Ο δάσκαλος Κ. Κοτρότσιος όσα χρόνια και άν περάσουν, δέν πρόκειται ποτέ να ξεχαστεί από τους Αετοπετρίτες μαθητές του, άλλ' ούτε και αυτός θα ξεχάσει ποτέ την Αετόπετρα, ός μάς λέγει ό ίδιος Έξέφρασε δέν την έπιθυμία όπως πάντα τον θεωρούμε σάν Συγχωριανό και όχι σάν ξένο.

Π. Μ.

ΔΙΑΘΕΤΟΥΜΕ

Ένοικιαζόμενα Τουριστικά Δωμάτια
Αρχοντική Κοινότητα ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
50 χιλ. άπόσταση από τα Γιάννενα.
Ασφαλτόδρομος Α' Α'

Απαντες οι έσωτερικές επενδύσεις
με ξύλινα Μετσοβίτικα
ΤΑΧΕΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ)ΝΤΙΝΟΣ

Τηλέφωνο εις Ιωάννινα 22.686
Τηλέφωνο εις ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ από Ιωάννινα
(0653) 81.223

Αετοπετρίτες και Φίλοι

Μέ ιδιαίτερη εύχαρίστηση
θα περιμένουμε τις διαφημίσεις σας.
Θά τις δημοσιεύουμε όλες
με τό ίδια κριτήρια.

Η Σίβα

Μαζί με την επιστροφή στην πατρίδα, έγένετο και έπίταξη των ύποζυγιών (μουλαριών - αλόγων). Αυτά ήταν τότε τα κυριότερα μεταφορικά μέσα. Βεβαίως ύπάρχον και λιγοστά αϊτοζίνητα αλλά με τί δρόμους; Γι' αυτό τό πάντα σχεδόν στο μέτωπο μετεφέροντο με τα μεταγωγικά μουλάρια, όρειβατικά πυροβόλα, πολυβόλα, πολεμοφόδια, τρόφιμα. Τό δέ ίππικό με τ' άλογα έπαιξε κι' αυτό σπουδαίο ρόλο κατά την νικηφόρο προέλαση στα διάφορα μέτωπα... Πολλά από τα ζώα αυτά έμειναν για πάντα στα χιονισμένα Βορειοηπειρωτικά βουνά μαζί με τα άφεντικά των, άλλα δέ με την ύποζυγισή ξαναγύρισαν για να ξαναφέρουν τον άφεντή τους και τό παχνί τους κι' άλλα, τέλος σκουπιμένα στα βουνά και στα λόγια έγιναν εύκολη λεία όρισμένων έπιτηδείων κρατώντας τα ή πολώντας τα στον πρώτο άγοραστή και όσο - όσο.

Κάπως έτσι λοιπόν την άγόρασε την Σίβα (τό μουλάρι) ό Νατζίπ ό λαδάς (Τουρκαρβανίτης) από τη Βαφρανή (Παραπόταμο) της τσαμουργιάς για μισό άσκι λάδι και μιά πιναδά έλίες. Δέν ήταν περισσότερο από 4 ετών ή Σίβα, έτσι την έλεγαν τ' άφεντικά της από τό γαρίζο άνοιχτό (σίβα) χορμά.

Ασφαλώς τό ζώον ήτο καταβεβλημένο από τις κακουχίες του πολέμου αλλά με την περιποίηση του καινούγιου άφεντή ξαναύρε τον έαυτόν του. Δύο μεγάλα άσκα με λάδι, τό φρότωσε, ένα τσουβάλι έλίες κι' αυτός καθάλα και δρόμο δυό ήμερών για να φθάσει στα χωριά του Πωγωνίου όπου τά ψωμοτόπια της έποχής εκείνης, διαλαλώντας τό έμπόρεμά του. Λάδι από τη Βαφρανή και έλίες από την Πλακωτή.

Μεγάλη ή έλαιοπαραγωγή στο τσάμικο τη χρονιά αυτή λές κι' ήταν ειρή Θεού σέ καιρό έλλείψεως πολλών αγαθών. Κι' έρχονταν οι λαδάδες από εκεί κάτω για να αλλάξουν με γέννημα (καλαμπόκι) τό λάδι. Είδος με είδος γιατί τά χρήματα δέν είχαν πέραση.

Βάλε μου 5 όκάδες λάδι τού λέγει, στον γνωστό Νατζίπ, και ποιο κομμάτι και πές μου πόσο γέννημα θέλεις. Όσο τό δίνουν και οι άλλοι. Ένα κι' ένα. Δώσε μου πέντε όκάδες γέννημα. Δέν άργησε ό λαδάς να ξεπουλήσει την προαμμία, γιατί είχε καλή τιμή και να συγκεντρώσει τό γέννημα στα σακιά για να πάρη δρόμο για την τσαμουργιά.

Και εκεί που φόρτωνε τη Σίβα ναύον κι' έρχεται μιά μεσοκοπή μαντηλοφορεμένη με πλον μιστά τσερέλια από γειτονικό χωριό και τού λέγει:

—Πού τό βρήκες τό μουλάρι, λαδά;

—Πατ' ροτάς μού, τής λέγει ό Τουρκαρβανός της Βαφρανης.

—Τό μουλάρι είναι δικό μου. (Κι' έξείνο σά να τη γνώρισε έβαλε τό χιμιά).

—Τό άγόρασα από τό Μαργαρίτ και τό έχω γερά πληρωμένο.

Βεβαίως ακολουθήσε καργάς που είχε ως αποτέλεσμα να έπέμβη ή Χωροφυλακή με τον Νοματάχη και δυό χωροφυλάκες.

ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΕΣ

Στις συναλλαγές σας προτιμάτε τους
Συμπάτριώτες και Φίλους
Θά βρήτε μεγαλύτερη
έμπιστοσύνη
και κατανόηση.

ως για να διευθετήσουν την ύποθεση.

Έδώ ό λαδάς φάνηκε συμβιβαστικός στην πρόταση του Νοματάχη.

—Μιά ώρα δρόμο θα κάνουμε, τό λέγει, όπως είμαστε χωρίς τό έμπα του χοιριού και έκει θα λύσουμε τη διαφορά.

—Σύμφωνοι, λέγει και ξεκινούν.

Φθάνοντας στο εϊκόνημα έξω από τό χωριό σταματούν, ξεφορτώνουν τό ζώο και τό άφήνουν ελεύθερο. Ένας χωροφυλάκας έμεινε για τη φύλαξη του καλαμποκιού και όλοι από άπόσταση ακολουθούν τό ζώο που γρήγορα και θριαμβευτικά τραβούσε πηλινοντας στο χωριό, για να στρίψει τό σακιά να βρή τό σταύλο του, τό σπείτι που άφησε πριν 20 όλόκληρους μήνες όταν ύπερηφανα πήγε να κάνει κι' αυτό τό χορές του στην πατρίδα. Γι' αυτό δέν χρεώστηκε δικαστήριο ν' αποδώσει τη δικαιοσύνη στην κυρά που δίνοντας μιά μεριά γέννημα στον λαδά μαζί με τις έγχαριστίες κράτησε τη Σίβα που ή επιστροφή της ύστερα από τόσον καιρό που πέρασε ήτο άνέλπιστη.

Π. Μ.

Από τη σοφία του λαού

- Φίλα τού έχθρου τό χέρι,
όταν δέν δαγκώνεται.
- Η δειρ' τό τ' άρχοντό-
πουλο ή μή τό μαγαρίζεις.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Λεωφορεία Ιωαννίνων
Πρακτορείον Αθηνών
Βηλαρά 2 (Όμόνοια) 5229896
Αναχωρήσεις (Κηφισ.) 5129363
Εμπορεύματα (Κηφισ.) 5129365
Πρακτ. Ιωαννίνων 0651/26286

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ

Πρακτορείο Αθηνών 9292411
Πληροφορίες 9292410
κρατήσεις θέσεων 9232323
Πρακτ. Ιωαννίνων 0651/26518

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Αριθ. Τηλ. Κέντρου (0658)
Αετόπετρα 22328
Κάτω Άετ. (Μαχαλάς) 22329
Δεσποτικό 22261
Δεσποτ. Σταθμ. Χωρ) κής 22262
Φωτεινό 22327
Κουρνόραχη 22330
Γρανιτσοπούλα 31219
Βασιλόπουλο 22259
Έρεμνήμη 22258
Καστρί 22326
Σουλόπουλο (Άγρ. Ιατ.) 22323
Σούλι Χριστοθαύλη 22324
Κουκλιοί 41247
Ριζό 31226
Λίθινο 22260
Ράκιο 22254
Έκκλησιόχωρι 22325

Αριθ. Τηλ. Κέντρου (0657)
Λαβδανη 22276
Κάτω Λαβδανη 22231
Βραστοβά 22277
Αριθ. Τηλ. Κέντρου (0664)
Λίστα 31225
Κουρεμάδι 31224

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ

ΤΗΛ. ΑΘΗΝΩΝ

Πανεπιστημική
Συν)ντία Έλλάδος 3243281
3243822
Αετόπετρα 3639728
Δεσποτικό 5613277
Φωτεινό 7770713
Βασιλόπουλου 8010620
Έρεμνήμη 2795638
» 2621036
Λαβδανη 4523889
Κάτω Λαβδανη 3627913
Βραστοβά 5613965
» 4179642
Γρανιτσοπούλα 5726913
♦ Στο επόμενο φύλλο θα δημοσιεύσουμε τά τηλέφωνα και άλλων Κοινοτήτων και Αδελφοτήτων.

ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΩΝ

- Με τη δική σας συμπράσταση
- κάθε μήνα καλύτερη.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

16η ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΟΔΟΣ
ΟΧΙ «ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΜΕΝΑ» ΤΑ 8.000.000

Πληροφορούμεθα ότι άρχισαν τὰ τεχνικά έργα γιὰ τὴν καλλιτέρευση τῆς 16ης ἐπαρχιακῆς οδοῦ (Καλαμάς — Σουλίου — Δεσποτικό — Αετόπετρα — Λάβδανη... Δελβινάκι) καὶ ὅτι τὸ ποσὸ τῶν 8.000.000 δραχμῶν ποὺ ἀρχικῶς εἶχε ἐγκριθεῖ περιορίστηκε στὸ ποσὸ τῶν 4.300.000 δραχμῶν.

Δὲν γνωρίζουμε λεπτομέρειες γιὰ τὸν περιορισμὸ αὐτό, ἀλλὰ ὅπως καὶ νὰ ἔχει τὸ πρᾶγμα, θὰ πρέπει οἱ ἀρμόδιοι νὰ ξαναμελετήσουν προσεκτικώτερα τὸ θέμα αὐτὸ καὶ νὰ διαθέσουν ὁλόκληρο τὸ ποσὸ τῶν 8.000.000 δραχμῶν.

Ὁ δρόμος αὐτὸς ἐξυπηρετεῖ τόσα χωριά καὶ εἶναι σὲ κακὴ κατάστασι. Σχεδὸν εἶχε ἐγκαταλειφθεῖ. Θὰ πρέπει ἐπιπλέον οἱ ἐνδιαφερόμενες Κοινότητες καὶ Ἀδελφότητες νὰ συστήσουν στοὺς ἀρμόδιους μὲ διάφορα ὑπομνήματα, ὅτι εἶναι ἀπαράτηρη καὶ βασικὴ ἀνάγκη νὰ διατεθεῖ ὅλο τὸ ποσὸ τῶν 8.000.000 δραχμῶν γιὰ τὴ 16η ἐπαρχιακὴ οδὸ.

ΟΙ ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΟΥ ΚΑΣΙΔΙΑΡΗ

Ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια, κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ, ὁ φίλος ξενος Κασιδιάρης δέχεται ὀρισμένους ἀσυνείδητους ἐπισκέπτες.

Οἱ ἐπισκέπτες αὐτοὶ πηγαίνουν ἐκεῖ γιὰ ἐκδρομὴ καὶ γιὰ νὰ μαζέψουν λίγο τσάι. Ὅμως, κάνουν μιά ἀσυγχώρητη ζημιὰ: Βαριοῦνται νὰ μαζέψουν τὸ τσάι κλωνι — κλωνι καὶ τὸ ξεριζώνουν!...

Ὁ Κασιδιάρης ὡς γνωστὸ δὲν ἔχει πολὺ τσάι καὶ ὅπου ξεριζώνεται δὲν ξαναφυτρώνει... Ἐὰν συνεχιστεῖ τὸ ἔργο αὐτό, σὲ μερικὰ χρόνια δὲν θὰ ὑπάρχει πλέον τσάι ἐκεῖ.

Οἱ Κοινότητες τοῦ Κασιδιάρη θὰ πρέπει νὰ κάνουν μιά ἐνημερωτικὴ ἐκστρατεία πρὸς τοὺς κατοίκους τους, ἐν ἀνάγκῃ καὶ διαμαρτυρία ἀκόμη πρὸς τὶς ἀρμόδιες Ὑπηρεσίες. Θὰ πρέπει ν' ἀντιληφθοῦν οἱ ἀσυνείδητοι αὐτοὶ ἐπισκέπτες, ὅτι δὲν ἔχουν κανένα ἀπολύτως δικαίωμα νὰ ξεριζώνουν τὸ τσάι. Θὰ πρέπει νὰ καταλάβουν, ὅτι ὁ Κασιδιάρης εἶναι γιὰ ὅλους —δὲν εἶναι δικὸς τους μπασιῆς νὰ κάνουν ὅ, τι θέλουν. Ἐὰν καὶ οἱ προγενέστεροι ἐπισκέπτες —ποὺς ξέρετε ἀπὸ πότε— ἔκαναν τὴ δουλειὰ αὐτὴ, θὰ εὑρίσκαν σήμερα καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἕνα κλωνι γιὰ δείγμα;

Τέλος θὰ πρέπει νὰ τοποθετηθοῦν ταμπέλλες σὲ ὀρισμένα σημεῖα διαβάσεων ποὺ νὰ γράφουν: Μὴ ν' ξεριζώνετε τὸ τσάι. Δὲν ξαναφυτρώνει!...

Ἡ Κοσόλιανη

◆ Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 1

νεύσαν τὸν Κώστα Μούλιο ἀπὸ χωρίον Λίστα εἰς θέσιν «Κλειδώματα».

Ἱερεὺς Οἰκονόμος Βασίλειος Ζεσθόωμα ἀπὸ τὸ μνηαῖο Νοεμβρίου ἔξδ. Ἀθηνῶν 1896 τῆς ἀη - Παρασκευῆς Κοσόλιανης.

★

«1944. Μὴ ν' ἀγγίζετε τὸ σόκο. Τὸ ἔτος 1944 ἡμέραν Δευτέραν καὶ 9ην καὶ 10ην οἱ βάμβακοι Γερμανοὶ ἐπιπολίτησαν τὰς οἰκίας τῆς Κάτω συνοικίας, πλὴν ἑξ. Ἐπίσης καὶ 13 οἰκίας ἐκ τῆς ἄνω συνοικίας.

Μία φάλαγγα ἦλθε ἀπὸ Σούλι (Σούλι Χριστοβασιλῆ) μέσω Δεσποτικοῦ (Κοτσούνιστας) ὅπου ἐπιπολίτησαν τὴν οἰκίαν τοῦ ἱατροῦ Χρήστου Δώλη, τὰ σχολεῖα καὶ μόνον δύο ἐτέρας οἰκίας. Ἐτερεὴ φάλαγγα ἀπὸ Κερκασίου Ποταμῶν ἐπιπολίτησαν χωριὲν ἐν ὅλῳ δέκα, ἦτοι ἀπὸ Ἀετόπετρα (Κοσόλιανη) μέχρι Καστανίανης καὶ Βλωμοῦ.

Ζεσθόωμα ἀπὸ τὸ μνηαῖο Ἰουνίου ἔξδ. Κοινοποιῆς 1843 τῆς ἀη - Παρασκευῆς Κοσόλιανης. Τελευταῖο ἐξῶφυλλο.

★

1944. Ἐπιπολίθη ἡ Ἀετόπετρα (Κοσόλιανη) ἀπὸ τῶν κατακτητῶν Γερμανῶν τὸ ἔτος 1944, τὴν 14 Αὐγούστου ἡμέραν Δευτέραν, ὡς καὶ ἀνωτέρως, ὁ ἅγιος Νικόλαος, ἡ θείσις Βαρχὰ ὑπὲρ τὰς 70 οἰκίας ἔγιναν παρανόμως πυρὸς μετὰ τῶν ἐπίπλων καὶ τρώγην.

ὁ ἐφημέριος Πατριάρχης Βάτοος. Ζεσθόωμα ἀπὸ τὸ μνηαῖο Σεπτεμβρίου ἔξδ. Ἀθηνῶν 1896 τῆς ἀη - Παρασκευῆς Κοσόλιανης. Τελευταῖο ἐξῶφυλλο σταχνομάτος.

Ἀγοροπωλησις

Οἱ ἀγοροπωλησις στὰ χωριά, μὲρσὸς τὸ 1900, δὲν γένονταν σὲ συμβολαιογραφεία, οὐ σήμερα, ἀλλὰ συντάσσονταν ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ τύχαινε νὰ ἔξωρον πέντε σπειριά γράμματα, ἀποδεικτικά, ὁμολογὰ ὅπως τῆλεγον, στὰ ὁποῖα ὁ πωλη-

τὴς ὁμολογοῦσε ἐνώπιον τῶν προκρίτων ἢ μαρτύρων τὴν πώληση καὶ τὴν ἀποξένωσίν του ἀπὸ τὸ πωλούμενο.

Ἡ κυριότητα τοῦ πωλούμενου ὅμως ἔμενε πάντοτε στὸν ἰδιοκτήτη τοῦτο. Ὁ ἀγοραστὴς ἀγόραζε μόνον τὴ δουλειὰ. Νὰ δουλεύει οἰκίαν καὶ νὰ δίνει τὸ καθορισμένον στὸν ἰδιοκτήτη. Ἀν δὲν τῷ δινε διώχονταν ἀπ' ἐκεῖνο π' ἀγόρασε.

Καταχωρῶ μερικὰ ὁμολογὰ, κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ, γνωστοποιήσεις καὶ διαταγὰς (1824 — 1909) πασάδων, ἀγάδων καὶ προκρίτων, ἀντιγραφὰς ἀπὸ τὸ οἰκογενειακὸ ἀρχεῖο τοῦ Πατριάρχου Βάτοος, Κοσόλιανίτη, τὸ ὁποῖο πρόθυμα μοῦ παρεχώρησε τοῦτος. (Δὲν τηριέται ἡ ἀνορθογραφία τους).

★

«Ἡμεῖς οἱ μονιτῆρες καὶ πρόκριτοι τῆς Κοσόλιανης. Ἐδῶ ἦρθε ὁ Τάσος Πάτζος καὶ ἔφερε τὴν δόμολγιαν διὰ τὸ σπῆτι μας καὶ μούλι μας (ἰδιοκτησία) καὶ αὐτὸν πωλούμενον τοῦ Τάσου καὶ μᾶς λέγει ὅτι τοῦ ἔφερε τεσσερὲν (ἐγγογραφὴ ἀπόδειξη) ἀπὸ ἐμένα καὶ ἐγὼ δὲν τῷ δώσω τέτιον τεσσερὲν. Εἰναι ψέμματα αὐτὰ ποὺ σὰς λέγει ὁ Ζήσης Βαποῦρης. Εἶναι σερετὴς (δυσανάγν. τρεῖς λέξεις).

Ἐγὼ δὲν τὸ κάνω καμποῦλι νὰ τοῦ δώσω τέτιον τεσσερὲν. Εἶναι ψέμματα. Τὰ γράφει μόνος του αὐτὰ.

Ἐγὼ ὁ Μήτης Γιώτης Ἀλέξης 1824 Φλεβάρης 10

Ἐγὼ ὁ Νικόλα Πνευματικὸς μονιτῆρης Κάτω Ρεβένια ὁ ἴδιος ἔγραψα καὶ τὴν ὁμολογίαν γράφω. (Συνεχίζεται)

Λιανοτράγουδα

Ποτὲ ποὺ χεῖλη πηγαδιοῦ δὲν λείπει ἡ πρασινάδα καὶ ἀγάπη δίχως πείσματα δὲν ἔχει νοστιμάδα.

Τὰ μάτια σου ὅποιος τὰ ἰδῇ καὶ δὲν ἀναστενάζει Ἀστροπελέκι καὶ φωτιὰ νὰ πέση νὰ τὸν κάψῃ.

Ἱστορίες τῆς ζωῆς ΜΙΛΑΝΕ ΟΙ ΠΕΘΑΜΕΝΟΙ;

Δημοσιεύουμε σειρὰ λαογραφικῶν ἔργων τοῦ συγγραφέα — συμπατριώτη μας γιαντρου Ἀναστασίου Παπαγγέλη, κατὸν ἀδελφὸν τοῦ ἴδιου.

Σὲ κάποια «διαλοιστορία» πούγραφα προχτὲς ἔγραψα γιὰ μιὰ καλὴ μου συγγενὴ ποὺ ἀπὸ χρόνια ἔφυγε ἀπὸ τοῦτον τὸν μάταιον κόσμον, ὅτι περνᾶν ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι τῆς μετὰ συκίνηση καὶ τῆς φωνῆς: Θεὶα μὲσα εἶσαι;... καὶ ἐκεῖνη δὲν μὴ ἀπολογιέται γιὰτὶ, ἀλλοῖμονο, δὲν ἀπολογιούνται, δὲν κρύνουν — δὲν μιλᾶνε οἱ πεθαμένοι.

Στὰ παραμῦθια καὶ στὰ τραγούδια ποὺ ὅλα ἐπιτρέπονται, καὶ θογγάνε καὶ μιλᾶνε οἱ πεθαμένοι.

Ὅταν ἦμουν μικρὸς θυμᾶμαι πόσο μετὰ συγκίνουσε ἐκεῖνο τὸ μοιρολόδι ποὺ μετὰ τόσος πάθος τραγουδοῦσε ὁ Τσιόλ. Καλὸς ἄνθρωπος γάμος, στὰ τραπέζια σὺν τραγουδῇ τῆς τάλας.

Αὐτὸ τὸ μοιρολόδι καὶ τὸ μοιρολόδι τῆς «Μαργιόλας» ποὺ γύρισε ἀπὸ τὰ ξένα ὁ ἀντρας τῆς καὶ τῆς θρῆκε πεθαμένη καὶ τὴν ἱκετεύει νὰ κάνη τὰ χέρια τῆς τσαπῆ, τὴς ἀπαλάμης φκυδρία γιὰ νὰ σκίσῃ τὸ χῶμα καὶ νὰ θῇ νὰ ἰδῇ τὸ τί τῆς κουβάλλει ὁ καλὸς τῆς ἀπ' τὰ ξένα, μὴ δονοῦσαν τὴν καρδιά, μετὰ συγκλόνιζαν, μετὰ σκατέυαν.

Σταμάταε τ' ἄλλα ὄργανα ὁ Καλὸς καὶ τὸ χούλαζε μόνος του μετὰ συνοδεία τὸ γλυκὸ λαβούτο του.

«Αἶντε ν' ἐφές θῆκα ὁ μαῦρος [καὶ πλὰ καὶ πλὰ γιὰσάσασα ἀχ ψηλὰ γιέ μου σ' ἕνα λιθάρι. Ἀἶντε καὶ ἐκεῖ τ' ἄν μνημα κλὲ [μὲρ κλέφτικὸς ὅσο ὡχ θαμένο γιέ μου παληκάρη. Δὲν τρεῖς καὶ ὁ μαῦρος τὸ πάλι τῆρα ψηλὰ γιέ μου μετὰ τὸ κεφάλι.

Κι' ἀκούω τὸ μνημα νὰ θογγάνη, [θαρεῖα νὰ ν' ἀστενάζῃ.

Κι' ὁ θαμένος νῆος παραπονέται σὸν τραγουδιστὴ. Ἡ μὲν καὶ ἐγὼ μιά φορὰ ζωντανὸς σάν τὴν ἀφεντιά σου. Δὲ μετὰ συλλογιέσαι; Τί μετὰ τῆς ψηλῆς, γιέ μου, μετὰ τὸ κεφάλι; Αὐτὸ τὸ τελευταῖο τῶσκούζε ὅλες παραπνοὶ μετὰ τὴ σκισμένη του φωνὴ ὁ συχωρεμένος ὁ Καλὸς καὶ τὴν ἔσθυνε τὴ φωνὴ του μετὰ τῆς φωνῆς ἀπ' τῶσκούζε.

...Ἀχ ψηλὰ γιέ μου μετὰ τὸ κεφάλι μου... καὶ πρᾶντζα - πρᾶντζα - πρᾶντζα - πρᾶντζα ὁ τσάμπρας τοῦ Καλὸς, ἔτσι τῶλεγε, ἔτσι τὸ λέγαμε τὸ λαβούτο.

Μιλᾶνε στὰ παραμῦθια καὶ στὰ τραγούδια οἱ πεθαμένοι, μιλᾶνε καὶ στὴν ζωὴ ὅμως καμμιὰ φορὰ.

—Πῶς ἔγινε, μωρὲ Σιδῶ; πρῶτη καὶ τὸ χωριανὸ μου ποὺ παίζει καὶ αὐτὸς τσάμπρα.

—Παίζαμε, θαρήγαμαν σ' ἕνα μαγαζὶ (λαλούσαν δηλαδὴ) καὶ σηκώνθηκε ὁ Γιάννης Χ. νὰ χορέψῃ. Ὅταν σηκώνεται γιὰ χορὸ ὁ Γιάννης, ὀργιὸ τὸν πιά-

νει τοὺς γύφτους. Τέσσερες δι-ρες μετὰ τὸ ρολοὶ θέλει νὰ ριχτῇ γιὰ νὰ καταλάβῃ ὅτι χόρεψε. Μᾶς θῆκα τὸ μῆμα - ἔτσι μοῦ εἶπε κάποτε ἕνας ὀργανοπαίχτης. Μετὰ συχωρεῖτε γιὰ τὴν ἀλθονομάθειά μου, τῶσκούζε γιὰ εὐπρεπότερο ἀρθανίτικα καὶ τὸ μεταφράζω γιὰ ὅσους δὲν ξέρουν.

Οἱ ἀρθανίτες δὲν εἶχαν δικὴ τους λέξη γιὰ τὸ αὐτοκίνητο καὶ χρησιμοποιοῦσαν τὴ φράση γιὰ τὸ αὐτοκίνητο. Ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν καταλάβαιναν τίποτε μετὰ τὴ λέξη αὐτὴ, πρόσθεταν πάντοτε καὶ τὴν ἐπεξηγήσῃ τῆς Ὀτομομπιλ μετὰ ζιγὰρ νὲ μῆμα — ποὺ θὰ πῇ:

Ὀτομομπιλ, τὸ πρᾶμα ποὺ θῆκα φωτιὰ ἀπὸ τὸν κα...

Ἀφοῦ τοὺς ξεπάτωσε σὸ χορὸ, λέει στοὺς γύφτους ὁ Γιάννης.

—Ἐμπρὸς γιὰ τὸ νεκροταφεῖο. Θέλω νὰ λαλήσετε σὸ μνημα τοῦ πατέρα μου ἕνα μοῖρ γιολοῖ.

Μερακλῆς ἦταν στὰ βιολιά ὁ πατέρας τοῦ Γιάννη. «Στ' αὐτὸ» τῶλεγε τὸ κλαρίνο ὅταν γλένταζε ζωντανός. Κι' ὁ γιός του ἔβρισκε τὴν ἀδυναμία του πῆρε τοὺς γύφτους περασμένα μεσάνυχτα: Ἐμπρὸς γιὰ τὸ νεκροταφεῖο. Καὶ νᾶθελαν νὰ κάνουν ἀλλοῖως οἱ γύφτοι δὲν μπόρε-γαν. Ἐβλεπαν τὰ χέρια τοῦ Γιάννη —ἴσα μετὰ τοῦ παντοκράτορα εἶναι— εἶχε σφίξει καὶ κάμπος ρακιά ὁ Γιάννης καὶ ἔτσι γιὰ νὰ κάνη μετὰ τὴν χερουκλά του ὁ Γιάννης μπορεῖ νὰ διαλύσῃ τρεῖς γύφτους μετὰ τὰ ζαγκανούρια τους.

Σιωπηλὴ πομπὴ σχηματίστηκε μ' ἕνα γύφτο μπροστὰ ποὺ κράταε τὸ λούξ καὶ πῆγαν σὸ νεκροταφεῖο τοῦ χωριοῦ.

Ὅρα πολλὴ τὸ χούλαζαν τὸ μοιρολόδι τῆς «Μαργιόλας» οἱ γύφτοι μετὰ σοβαρότητα σάν νὰ ρίχνανε τρισάγιο σὸν τάφο τοῦ γεννήτορα τοῦ Γιάννη.

Ἀφοῦ σκόλασαν καὶ στεκόνταν ὅλοι σιωπηλοὶ μπροστὰ σὸ μνημα καὶ ὁ Γιάννης μετὰ τὰ χέρια σταυρωμένα σὲ ὅφους κατα-νύεως λέει σὸν τάφο μέσα στὴ σιγὴ καὶ τῆς σοβαρότητας τῆς στιγμῆς:

—Ἐ πατέρα. Πιστεύω νὰ φχαριστήθηκες. Θέλεις νὰ σοῦ πᾶρουμε ἄλλο κανένα τραγούδι;

Καὶ τὸ θαῦμα ἔγινε. Φωνὴ δυνατὴ ἀκούεται νὰ λέει μέσα ἀπὸ τὸν τάφο:

—Πάρτε μου καὶ λίγο τοὺς «κλέφτες τοὺς παληοὺς» γιὰ νὰ χορέψω.

Καὶ τὸ ξυλένιο κιθουρί τοῦ τάφου ἀνασηκώθηκε τρεῖς φορές ψηλά.

Τοὺς ἔφυγαν τῶν γυφτιῶν τὰ ὄργανα ἀπὸ τὰ χέρια. Δὲν εἶδαν ποῦ ἔκαναν: Ἄλλος σηπο-διῶνταν κατὰ δὴ στὰ μνηματα, ἄλλος ρίχνονταν ἀπ' τοὺς τοίχους ὅπου φύγει - φύγει. Πελεκήθηκαν οἱ ἀνθρώποι.

Ἐνα φίλο του εἶχε στείλει μπροστῆτερα ὁ Γιάννης, δασκα-λεμένον τί νὰ κάνῃ...

Περὶ σκόπιον

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΤ

Τὴν Κυριακὴν, 2 Ἰουλίου, στίς 2.15 τὸ μεσημέρι, θὰ μεταδοθῇ ἀπὸ τὸ κανάλι τῆς ΕΡΤ, τὸ «Δεσποτικόσιον γλέντι», στὴν ἐκπομπὴν Μουσικῆς Παράδοσι, τοῦ συμπατριώτη μας κ. Παν. Μυλωνά.

Θὰ τραγουδῇ καὶ θὰ χορεύῃ ὁ Ὀμιλὸς Κτισμάτων, Πωγωνίου.

Ἀναμπελῶσις
στὴν περιοχὴ Ζίτσης

Στὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος ἀναμπελῶσεως, ἔγινε ἐφέτος ἀναμπελῶσις στὴν περιοχὴ Ζίτσης σὲ ἔκτασι 60

στρεμμάτων, φυτεύθηκαν πᾶν ἀπὸ 30.000 κλήματα ντιμπίνας.

ΦΟΡΤΗΓΟ
ΓΙΑ ΔΕΣΠΟΤΙΚΟ
ΚΑΙ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ

Στίς ἀρχὲς Ἰουλίου ἔ.ἔ. φορτηγὸ αὐτοκίνητο θὰ ἀναχωρήσῃ γιὰ Δεσποτικό καὶ Ἀετόπετρα. Ὅσοι ἔχετε πράγματα καὶ θέλετε νὰ τὰ μεταφέρετε στὰ δύο αὐτὰ χωριά, μπορεῖτε νὰ εἰδοποιήσετε μέχρι 1-7-1978 σὲ τηλέφ. 4112.275 ὅλες τὶς μέρες καὶ κυρίως τὰ ἀπογεύματα ἀπὸ ὥρα 6.30 — 9 μ.μ.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΛΙΓΟΨΑΣ

Στὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος τῶν ἔργων γιὰ τὸ τρέχον ἔτος, τὸ Δ. Σ. τῆς Ἀδελφότητος, προχωρεῖ στὴν τσιμεντοστρώση ὅλων τῶν δρόμων τῆς Κοινότητος μαζί μετὰ ἀπαραίτητα τεχνικὰ ἔργα γιὰ τὰ νερά τῆς θροχλῆς.

Ἡ τσιμεντοστρώση θ' ἀνακουφίσει πολὺ τοὺς κατοίκους τοῦ χωριοῦ ποὺ θὰ ἀποφύγουν τὶς λάσπες καὶ τὶς σκόνες. Ἔτσι θ' ἀλλάξῃ τὴν ὅλη ὁψη τοῦ καταπράσινου αὐτοῦ χωριοῦ τῆς περιοχῆς Ζίτσης μετὰ τὸ φημισμένο κρασί.

Ἡ δαπάνη τοῦ ὧς ἄνω ἔργου θὰ ὑπερβῇ τὶς 500.000 δραχμῆς.

Γιὰ δὲ τὴν ἐπιθελὴ τῆς καλῆς κατασκευῆς δημιουργήθηκε ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὴν Ἀδελφότητα, τὴν Κοινότητα καὶ τὸν Ἐκπολιτιστικὸν Σύλλογον Λιγοψινῶν Ἱωαννίνων, ὅπου τὰ μέλη τοῦ τελευταίου διαθέτουν καὶ τὴν προσωπικὴν τους ἐργασίαν.

Συγχαρητήρια λοιπὸν στοὺς προέδρους καὶ στὰ μέλη τῶν Λιγοψινῶν γιὰ τὸ μεγάλο ἐνδιαφέρον ποὺ δείχνουν γιὰ τὴν πραγμάτωσι τῶν ἔργων σὸ χωριό. Ὁ Ζήλος καὶ ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν ἰδιαιτέρη πατρίδα τους θὰ πρέπει νὰ γίνῃ γιὰ ὅλους μας παράδειγμα πρὸς μίμησιν. ΛΙΓΟΨΙΝΟΣ

Ἀπαράδεκτα δημοσιεύματα γιὰ τὸν Καπετὰν Κρομμύδα

◆ Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 1
δικὸ στέκι του καὶ τὸ ὄρημα-ριό του, (καὶ ἀμφιβάλλω πολὺ ἂν συμμερίζονται τὶς ἀπόψεις του), καὶ ἀκόμη ἐκθέτει καὶ τὴν ἐφημερίδα «Παλμός τῆς Ἀετόπετρας», ἡ ὁποία πρὸς τιμὴν τῆς δημοσιεύει τὸ ἱστορικὸν τοῦ

ριστῶν ποὺ ἀποτελοῦν τὸν δημόσιο αἰσθημα καὶ τὸ ἀλάθητο κριτήριον τῶν Ἀετοπετριτῶν καὶ Ἡπειρωτῶν.

Τέτοιοι ἀγωνιστὲς, ποὺ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀγωνίστηκαν ἐ-θελοντικὰ μετὰ ἀπαράμιλλῃ παλληκαριὰ καὶ ἐθνικὴ συ-



Ὁ γενναῖος ὀπλαρχηγὸς τῆς Ἡπείρου Καπετὰν - Κρομμύδας στὰ ἐλευθερωμένα Γιάννινα (21.2.1913).

ἀειμνήστου μετὰ ἐκτίμησιν καὶ ἱστορικὴν δρᾶσιν συγχα-ριανοῦ τοῦ Γεωργίου Ἀπ. Μά-νου, ὁ ὁποῖος πρὸς τιμὴν τῆς Κοσόλιανης ἀποθανάτισε μετὰ δόξου μετὰ ὅλην τὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ τέκνου τῆς περιοχῆς μας καὶ τῆς Ἡπείρου γενικῶς, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε τὸ ἴδανμα τῆς Πατρίδος μας καὶ τὸ τραγούδι τοῦ συγκινοῦσε καὶ τὸ τραγουδοῦσαν καὶ τὸ χόρευαν ἐπὶ 10ετηρίδες πολλὰς χιλιάδες λευκοκόκοροι Ἡπειρώ-τες καὶ λυγερὲς Ἡπειρωτοπού-λες καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ τὸ χόρευουν ἀκόμη καὶ σήμερα στὰ διάφορα Ἡπειρωτικὰ πανη-γύρια ἐδῶ καὶ στὰ χωριά μας.

Ἀν δὲν μετὰ ἀπατᾷ ἡ μνήμη μου, πρὸ ἐτῶν εἶδα ποὺ τὸ χόρεψαν μετὰ ὑπερφάνεια σὲ ἕνα χορὸ τῆς Ἀδελφότητος σὰς σὲ Ἄλσος, σὲ καλλιτεχνικὸ σκέτος πρὸς τιμὴν του, νέου τῆς Ἀετό-πετρας ἐν μέσω φρενήρους ἐν-θουσιασμοῦ ὅλων τῶν πανηγυ-

νέπει, σάν ἀντάξιοι συνεχιστὲς τῶν ἀγωνιστικῶν παραδόσεων τῶν γενναίων Σουλιωτῶν καὶ τῆς Κλεφτουριάς, γιὰ τὰ ὕψηλα ἰδανικά τῆς Ἐλευθερίας τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς Ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας, δικαιούνται ἂν μὴ τι ἄλλο ἀπὸ μέρους μας τοῦ Σεβασμοῦ καὶ τῆς εὐλαθείας μας πρὸς τιμὴν τους, σὲ ἐνδεικτὴ ἐλαχίστου φό-ρου τιμῆς καὶ ἐθνωμυσθῆς γιὰ τοὺς ἀγῶνες τους πρὸς τὸ Ἔθνος, ποὺ πολὺ λίγοι ἔχουν στὰ ἐπιδοξίουν καὶ μόνον οἱ ἔ-χοντες παρόμοιους ἐθνικοὺς τί-τλους μποροῦν κάνοντας αὐτο-κριτικὴ γιὰ νὰ κρίνουν καὶ τελι-κά τοὺς κρίνῃ καὶ τοὺς ἀξιολο-γεῖ ἡ ἱστορία.

Εὐελπιστῶν στὴν δημοσίευση πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἱστορι-κῆς ἀληθείας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΤΖΗΣ
ἀξιωματικὸς ἔ.ἄ. καὶ μέλος
Δ. Σ. τῆς «Πανηπειρωτικῆς»